

Εισαγωγή στις Επιστήμες της Εκπαίδευσης

Χειμερινό Εξάμηνο

2024-2025

Χάρις Ρηγάλου

Θεωρίες Μάθησης

Τι είναι μάθηση;;

<https://www.mothersblog.gr/paidi/anaptyxi/story/7920/pos-tha-mathei-to-paidi-moy-na-denei-ta-kordonia-toy>

<https://www.newsnowgr.com/article/1094415/5-symvoules-gia-na-ginei-to-paidi-saxefteri-sta-mathimatika.html>

Υπάρχει διαφορά;;;

<https://community.petbirds.gr/media/%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B9-%CE%9C%CE%BF%CE%BD%CE%BA-%CF%87%CF%84%CE%AF%CE%B6%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%86%CF%89%CE%BB%CE%B9%CE%AC.2290/>

www.Dreamstime.com

Ο Suda ζωγράφισε έναν ελέφαντα

Κι αν σας πω ότι
ο Suda είναι
ελέφαντας;

- <https://www.youtube.com/watch?v=YsqAD6o2GGU>
- <https://www.gazzetta.gr/plus/2223450/o-elefantas-zografos-poy-ehei-kataplixei-diadiktyo-me-tis-ikanotites-toy-vid>

Υπάρχει μάθηση στη μίμηση;

Οι άνθρωποι μαθαίνουν αυτό στο οποίο δίνουν προσοχή ή τους προκαλεί ενδιαφέρον... Μια ανταμοιβή ενισχύει την μάθηση όταν κάνει τους ανθρώπους να δίνουν προσοχή στην πληροφορία που πρόκειται να μάθουν.

Μάθηση τελικά είναι...

- Μακροπρόθεσμη αλλαγή στις νοητικές αναπαραστάσεις ή τους συνειρμούς ή την συμπεριφορά , απόκτηση γνώσεων, ικανοτήτων ή δεξιοτήτων που οφείλονται στην εμπειρία

Δεν συνιστά απλώς μια σύντομη, μεταβατική αξιοποίηση της πληροφορίας

Προφανώς έχει ως βάση της τον εγκέφαλο

Όχι τόσο στην σωματική ωρίμανση ή την κόπωση κλπ

Πώς συντελείται η μάθηση;

- Παρουσιάζεται μια **εντελώς καινούρια συμπεριφορά** (π.χ. ο Νικ έδεσε για πρώτη φορά σωστά τα κορδόνια των παπουτσιών του)
- **Αλλάζει η συχνότητα** μιας ήδη υπάρχουσας συμπεριφοράς (π.χ. η Άννα συνεργάζεται συχνότερα με τους συμμαθητές της)
- **Αλλάζει η ταχύτητα** μιας ήδη υπάρχουσας συμπεριφοράς (π.χ. ο Παύλος θυμάται τις αρχές της αφαίρεσης πιο γρήγορα από ό,τι συνήθιζε)

Πώς συντελείται η μάθηση; (2)

- Αλλάζει η **ένταση** μιας ήδη υπάρχουσας συμπεριφοράς
- Αλλάζει η **πολυπλοκότητα** μιας ήδη υπάρχουσας συμπεριφοράς (π.χ. ο Τζον συζητά ένα συγκεκριμένο θέμα σε μεγαλύτερο βάθος και λεπτομέρεια)
- **Ανταποκρίνεται με διαφορετικό τρόπο σε ένα συγκεκριμένο ερέθισμα**

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orprod-apospasma.pdf>

Αρχές και Θεωρίες

Αρχές

- Οι αρχές μάθησης αναγνωρίζουν συγκεκριμένους παράγοντες που επηρεάζουν την μάθηση και περιγράφουν τα ειδικά αποτελέσματα που αυτοί οι παράγοντες επιφέρουν. (π.χ. ένας μαθητής που εγκωμιάζεται για την απεγάδιαστη ορθογραφία του από τον δάσκαλο προσπαθεί να έχει το ίδιο αποτέλεσμα και στις επόμενες εργασίες ορθογραφίας του)

Όταν μια αρχή μπαίνει κάτω από το μικροσκόπιο επανειλημμένα αντέχοντας τη δοκιμασία του χρόνου, αποκαλείται συχνά νόμος.

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/ormrod-apospasma.pdf>

Θεωρίες

- Οι θεωρίες της μάθησης μας παρέχουν εξηγήσεις γύρω από τους υποκείμενους μηχανισμούς που εμπλέκονται στην μάθηση. Ενώ οι αρχές μιλάνε για το *ποιοι* παράγοντες είναι σημαντικοί για την μάθηση, οι θεωρίες μας λένε *γιατί* οι παράγοντες αυτοί είναι σημαντικοί.

Οι αρχές της μάθησης τείνουν να είναι αρκετά σταθερές στο χρόνο. Αντίθετα **οι θεωρίες της μάθησης εξακολουθούν να τροποποιούνται** με την ανάπτυξη νέων ερευνητικών μεθόδων, την διεξαγωγή νέων ερευνητικών μελετών και την ανάδειξη νέων ερευνητικών ευρημάτων.

Οι θεωρίες μάθησης... ένα ταξίδι στον χρόνο

Αρχές του 1900- Βόρεια Αμερική

ψυχολόγοι για να μελετήσουν την μάθηση με τρόπο αντικειμενικό και επιστημονικό

Συμπεριφορές των ατόμων
(αντιδράσεις ή αποκρίσεις)

Τα γεγονότα του περιβάλλοντος
(ερεθίσματα) τα οποία
προηγούνται και έπονται των
αντιδράσεων αυτών

Οι ψυχολόγοι αυτοί ονομάζονται ψυχολόγοι του συμπεριφορισμού και οι θεωρίες τους γύρω από την μάθηση είναι γνωστές ως **συμπεριφορισμός**.

Το πείραμα του Πάβλωφ

Το 1905 ο Ιβάν Πετρόβιτς Πάβλωφ σχεδίασε ένα πείραμα: Μετά την τροφή (ανεξάρτητο ερέθισμα) ακολουθεί σιελόρροια (ανεξάρτητη αντίδραση), ενώ μετά το άκουσμα ενός κουδουνιού (ουδέτερο ερέθισμα) δεν ακολουθεί τίποτα. Ωστόσο, εάν ο ήχος του κουδουνιού ακουστεί επανειλημμένα την ίδια στιγμή που προσφέρεται τροφή στο σκύλο, αυτός αντιδράει στο τέλος με έκκριση σιέλου στο άκουσμα του κουδουνιού, ακόμη κι αν δεν του δίνεται φαγητό.

<https://www.youtube.com/watch?v=Xyy76PsOkNs>

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F_%CF%83%CE%BA%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%A0%CE%AC%CE%B2%CE%BB%CE%BF%CF%86

Αρχές της δεκαετίας του 1940 ορισμένοι
ψυχολόγοι πρότειναν ότι οι άνθρωποι μπορούν να
μάθουν μια νέα συμπεριφορά απλώς
παρακολουθώντας και έπειτα αντιγράφοντας
άλλους ανθρώπους *μίμηση προτύπου*,
εναλλακτική οπτική γωνία

Θεωρία κοινωνικής μάθησης

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orprod-apospasma.pdf>

Αρχές του 20^{ου} αιώνα- Ευρώπη

Οι ερευνητές ακολουθούν διαφορετική πορεία δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στις εσωτερικές νοητικές διεργασίες του ανθρώπου

Ελβετός ερευνητής **Jean Piaget**

Έδειξε μηχανισμούς με τους οποίους η λογική σκέψη των παιδιών μετασχηματίζεται διαρκώς καθώς μεγαλώνουν.

4 στάδια ανάπτυξης

- Αισθησιο-κινητικό (γέννηση-2 έτη)
- Στάδιο της προ-λογικής νόησης (από τα 2-6 έτη)
- Στάδιο συγκεκριμένης λογικής σκέψης (από τα 6 έως τα 12 έτη)
- Στάδιο λογικής σκέψης (12 έως τέλος της εφηβείας)

<https://www.myteachingcupboard.com/blog/stages-of-development-piaget>

(επ)οικοδομισμός ή (επ)οικοδομιτισμός ή κονστρουκτιβισμός (constructivism)

- Θεωρία που υποστηρίζει ότι η γνώση δημιουργείται από την αλληλεπίδραση εμπειριών και ιδεών
- Η επισημοποίηση της θεωρίας αποδίδεται γενικά στον Ζαν Πιαζέ. Πρότεινε ότι οι μαθητές οικοδομούν νέες γνώσεις μέσα από τις διαδικασίες της *προσαρμογής* και της *αφομοίωσης*.

Όταν οι μαθητές αφομοιώνουν, ενσωματώνουν την νέα εμπειρία στο ήδη υφιστάμενο πλαίσιο χωρίς να το αλλάζουν.

Η προσαρμογή είναι η διαδικασία της επανασχεδίασης της νοητικής αναπαράστασης κάποιου για τον εξωτερικό κόσμο ώστε να προσαρμοστεί σε νέες εμπειρίες

Ρώσος ψυχολόγος **Lev Vygotsky**

Διεξήγαγε μελέτες γύρω από το πώς τα παιδιά μπορούν να αντλήσουν βοήθεια από το κοινωνικό και το πολιτισμικό περιβάλλον προκειμένου να αναπτύξουν μια συνθετότερη σκέψη. Με την διαμεσολάβηση του εκπαιδευτικού, των γονέων και των συνομιλήκων του, το άτομο μπορεί με αλληλεπίδραση να οδηγηθεί σε ένα γνωστικό επίπεδο ανώτερο αυτού που από μόνο του κατέχει. Η διαφορά ανάμεσα στο προϋπάρχον γνωστικό επίπεδο κι εκείνο που το παιδί θα κατακτήσει με καθοδήγηση ονομάζεται Ζώνη Επικείμενης Ανάπτυξης (ΖΕΑ)

Εποικοδομώντας στις αρχικές ιδέες του Vygotsky ορισμένοι ψυχολόγοι ανέπτυξαν θεωρίες γύρω από την επίδραση που μπορεί να έχει η κοινωνική αλληλεπίδραση και η πολιτισμική κληρονομιά στην ανθρώπινη μάθηση και τη γνωστική ανάπτυξη. **Κοινωνικοπολιτισμική Θεωρία**

https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%B5%CE%B2_%CE%92%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CF%8C%CF%84%CF%83%CE%BA%CE%B9

Κοινωνικογνωστική Θεωρία

Σταδιακά κατέστη σαφές ότι η μελέτη της συμπεριφοράς δεν μας δίνει τη συνολική εικόνα της μάθησης- πρέπει να ληφθούν υπόψη και οι διεργασίες της σκέψης του ανθρώπου δηλαδή η *νόηση*

→ προκύπτει η **γνωστική ψυχολογία**

Οι θεωρητικοί της κοινωνικής μάθησης ενσωμάτωσαν σιγά σιγά τις γνωστικές διαδικασίες στις δικές τους ερμηνείες της μάθησης

↓
κοινωνικογνωστική θεωρία

Και φτάνοντας στο σήμερα...

Οι πρόσφατες τεχνολογικές καινοτομίες στον τομέα της ιατρικής και της νευρολογίας επιτρέπουν να διερευνήσουμε εσωτερικά τον εγκέφαλο. Πώς ο εγκέφαλος επηρεάζει την συμπεριφορά και την μάθηση των ατόμων και αντίστροφα πώς η συμπεριφορά και οι εμπειρίες μπορούν να επηρεάσουν την ανάπτυξη του εγκεφάλου **γνωστική νευροεπιστήμη**

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orinod-apospasma.pdf>

Πλεονεκτήματα των Θεωριών

- Μας επιτρέπουν να συνοψίζουμε τα αποτελέσματα πάρα πολλών ερευνητικών εργασιών και να ενσωματώνουμε πολυάριθμες αρχές μάθησης
- Οι θεωρίες παρέχουν αφετηρίες για τη διεξαγωγή νέων ερευνών και προτείνουν ερευνητικές ερωτήσεις άξιες μελέτης

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orprod-apospasma.pdf>

- Οι θεωρίες μας βοηθούν να κατανοήσουμε τη σημασία των ερευνητικών ευρημάτων και να τα ερμηνεύσουμε
- Προτείνοντάς μας νέους μηχανισμούς για την μάθηση και τις εκδηλώσεις της, μπορούν να συμβάλλουν στον σχεδιασμό κατάλληλων διδακτικών στρατηγικών και συνθηκών, οι οποίες διευκολύνουν την μάθηση και την ανάπτυξη του ανθρώπου όσο γίνεται περισσότερο

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orprod-apospasma.pdf>

Μειονεκτήματα των Θεωριών

- Καμία μεμονωμένη θεωρία δεν μπορεί να εξηγήσει το καθετί που έχει προκύψει ως γνώση από την έρευνα της μάθησης. Οι θεωρητικοί που προσκολλώνται σε μια συγκεκριμένη οπτική γωνία είναι επιρρεπείς είτε στο να αγνοούν είτε στο να απορρίπτουν φαινόμενα που δεν ταιριάζουν απόλυτα με αυτήν
- Οι θεωρίες επηρεάζουν την κάθε καινούρια πληροφορία που κάθε φορά προκύπτει, προκαταλαμβάνοντας έτσι την γνώση μας για την μάθηση

<https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/orprod-apospasma.pdf>

Διδακτικές Στρατηγικές

A decorative graphic consisting of several horizontal lines of varying lengths and colors (teal, light blue, white) extending from the right side of the title area across the page.

Στρατηγική ή σαν να λέμε.... παίζεις σκάκι???

Τι θα κάνεις για να κερδίσεις μια παρτίδα σκάκι?

<https://www.chessmarket.gr/set-multiple-skakiera-aspromavra-pionia/>

Μπορούμε να χωρίσουμε τις διδακτικές στρατηγικές (ή διδακτικές μεθόδους) σε 4 κατηγορίες που σχετίζονται με τις βασικές θεωρίες μάθησης

Συμπεριφορισμός

Εποικοδομισμός

Κοινωνικός εποικοδομισμός

Κοινωνικοπολιτισμική προσέγγιση

Δίνουν έμφαση στην ατομική δραστηριότητα του μαθητή

Δίνουν έμφαση στις ομαδικές δραστηριότητες και την συνεργασία

<https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT ICTE PRO L9.pptx>

Συμπεριφοριστικές διδακτικές στρατηγικές (1/2)

- Παρουσίαση της απαραίτητης θεωρίας

Αυτή η διδακτική στρατηγική αφορά την παρουσίαση όλης της θεωρίας που είναι απαραίτητη για την κατανόηση των εννοιών προς μάθηση

- Παροχή πληροφοριών

Σε αυτή τη διδακτική στρατηγική εντάσσονται οι προφορικές ή γραπτές παρεμβάσεις του εκπαιδευτικού που αφορούν την παροχή πληροφοριών στους μαθητές

- https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT_ICTE_PRO_L9.pptx

Συμπεριφοριστικές διδακτικές στρατηγικές (2/2)

- Πρακτική και εξάσκηση

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής και εξάσκησης οι μαθητές εκτελούν μια σειρά από προκαθορισμένες ασκήσεις που έχουν σχεδιαστεί για να τελειοποιήσουν → μια αποκτηθείσα ικανότητα
→ ή να φρεσκάρουν προηγούμενες ικανότητες

- Παρουσίαση επίλυσης προβλημάτων

→ παρουσίαση επίλυσης απλών βοηθητικών προβλημάτων. Σχετίζεται με την προφορική ή και γραπτή παρουσίαση επίλυσης απλών βοηθητικών προβλημάτων από τον εκπαιδευτικό τα οποία θα χρησιμεύσουν ως βάση για την αντιμετώπιση των πιο σύνθετων προβλημάτων από τους μαθητές

→ παρουσίαση επίλυσης παρόμοιων προβλημάτων.

Σχετίζεται με την προφορική ή και γραπτή παρουσίαση επίλυσης παρόμοιων προβλημάτων από τον εκπαιδευτικό

Εποικοδομιστικές διδακτικές στρατηγικές (1/3)

- Διερεύνηση

Σχετίζεται με γενικού τύπου μηχανισμούς σκέψης και υψηλού επιπέδου γνωστικές δεξιότητες, που αφορούν στην επίλυση προβλήματος και στη λήψη απόφασης. Ενθαρρύνει τον μαθητή να εξερευνά και να πειραματίζεται με στόχο να ανακαλύπτει σχέσεις ανάμεσα σε έννοιες και γεγονότα

- Ανακάλυψη

Οι μαθητές ανακαλύπτουν αρχές ή αναπτύσσουν δεξιότητες μέσω πειραματισμού και πρακτικής σε έναν χώρο και εξαγουν κανόνες και συμπεράσματα από τα αποτελέσματα αυτών των εμπειριών. Συνήθως απαιτείται εμπλοκή σε πειραματική διαδικασία. Κάνουμε ένα πείραμα που εκπλήσσει τους μαθητές ή εμπλέκουμε τους μαθητές στη διεξαγωγή ενός τέτοιου πειράματος

- <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT ICTE PRO L9.pptx>

Εποικοδομιστικές διδακτικές στρατηγικές (2/3)

- Στόχοι – Εμπόδια

- προσδιορίζουμε το εμπόδιο το οποίο καθιστούμε στόχο της διδακτικής διαδικασίας
- καθορίζουμε τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά της έννοιας που θέλουμε να κατακτήσουν οι μαθητές
αποσαφηνίζουμε τις ακριβείς δυσκολίες κατανόησης που δημιουργεί το συγκεκριμένο εμπόδιο
- εντοπίζουμε τις νοητικές αναπαραστάσεις που απαρτίζουν τις εν λόγω δυσκολίες
- προσδιορίζουμε τις κατάλληλες διδακτικές καταστάσεις για την υπέρβαση των εμποδίων

https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT_ICTE_PRO_L9.pptx

Εποικοδομιστικές διδακτικές στρατηγικές (3/3)

- Γνωστικές συγκρούσεις

Αναπτύσσονται όταν στη σκέψη ενός ατόμου εμφανίζεται μια αντίφαση ή μια ασυμβατότητα ανάμεσα στις ιδέες του, τις αναπαραστάσεις του και τις πράξεις του. Η ασυμβατότητα αυτή, που αρχικά μπορεί να είναι ασυνείδητη, γίνεται πηγή έντασης και μπορεί να αποτελέσει κινητήρια δύναμη στην ανάπτυξη νέων γνωστικών δομών

<https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT ICTE PRO L9.pptx>

Κοινωνικοεπικοινωνιακές διδασκτικές στρατηγικές

- Επίλυση προβλήματος
  - η μάθηση λαμβάνει χώρα στο πλαίσιο ουσιαστικών και ανοικτού τύπου προβλημάτων
  - το πρόβλημα οδηγεί στη μάθηση: οι νέες γνώσεις αποκτούνται μέσα από την επίλυση του προβλήματος
  - οι μαθητές δουλεύουν σε μικρές ομάδες
  - ο δάσκαλος έχει το ρόλο του «διευκολυντή» της μάθησης
- Κοινωνιογνωστικές συγκρούσεις

η δυναμική της γνωστικής ανάπτυξης προέρχεται από μια σύγκρουση κοινωνικής επικοινωνίας ανάμεσα σε υποκείμενα ίδιου ή διαφορετικού γνωστικού επιπέδου. Δίνεται έμφαση στη συζήτηση και στον σχολιασμό αντιφατικών καταστάσεων και γίνεται αντιπαράθεση λανθασμένων αντιλήψεων ή παλαιωμένων πεποιθήσεων

<https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT ICTE PRO L9.pptx>

Κοινωνικοπολιτισμικές διδακτικές στρατηγικές (1/2)

- Συμμετοχή σε ομάδες συζήτησης (forums)

Αφορά στην οργάνωση ομάδων ηλεκτρονικής συζήτησης

- Συνεργατική δραστηριότητα- ομάδες εργασίας

Αφορά κάθε τύπου δραστηριότητα που λαμβάνει χώρα σε ομάδες και απαιτεί συνεργασία ανάμεσα στα μέλη της ομάδας και όχι απλό καταμερισμό εργασιών. Ευνοείται η ενθάρρυνση για συνεργατική δουλειά. Συμπεριλαμβάνει όλες τις προφορικές και γραπτές παρεμβάσεις του εκπαιδευτικού για την ενθάρρυνση της συνεργασίας ανάμεσα σε ομάδες μαθητών.

https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT_ICTE_PRO_L9.pptx

Κοινωνικοπολιτισμικές διδακτικές στρατηγικές (2/2)

- Σχέδια εργασίας ή συνθετικές εργασίες (projects)

Στοχεύουν στην κάλυψη θεμάτων από διαφορετικές συνήθως γνωστικές περιοχές μέσα από την εμπλοκή των μαθητών σε διαθεματικές δραστηριότητες μακράς χρονικής διάρκειας. Αντλούν την θεματολογία τους από καταστάσεις και πρακτικές του πραγματικού κόσμου

- Δραματοποίηση και παιχνίδι ρόλων

Μια ομάδα μαθητών αναλαμβάνει την αναπαράσταση μιας λειτουργίας ή ενός γεγονότος. Οι μαθητές υποδύονται συγκεκριμένους ρόλους που συνδέονται με την προς μελέτη κατάσταση. Στόχος η ενεργητική συμμετοχή και η συνεργατική και βιωματική μάθηση μέσω των οποίων κατανοούν την κατάσταση που δραματοποιούν

https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT_ICTE_PRO_L9.pptx

Βιβλιογραφία

- Ormrod, J.E. *Ψυχολογία της Μάθησης*, Μάθηση: Ορισμός, Αρχές και Θεωρίες,(αποσπ.), μτφ. Τομαρας, Δ. εκδ. Gutenberg,2020
- Κόμης, Β. *Οι ΤΠΕ στη διδασκαλία και τη μάθηση*, ΤΕΕΑΠΗ, Πανεπιστήμιο Πατρών
- <https://www.mothersblog.gr/paidi/anaptyxi/story/7920/pos-tha-mathei-to-paidi-moy-na-denei-ta-kordonia-toy>
- <https://www.newsnowgr.com/article/1094415/5-symvoules-gia-na-ginei-to-paidi-sas-xefteri-sta-mathimatika.html>
- <https://community.petbirds.gr/media/%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CE%B3%CE%AC%CE%BB%CE%BF%CE%B9-%CE%9C%CE%BF%CE%BD%CE%BA-%CF%87%CF%84%CE%AF%CE%B6%CE%BF%CF%85%CE%BD-%CF%86%CF%89%CE%BB%CE%B9%CE%AC.2290/>
- www.dreamstime.com
- <https://www.youtube.com/watch?v=YsqAD6o2GGU>
- <https://www.gazzetta.gr/plus/2223450/o-elefantas-zografos-poy-ehei-katapluxe-diadiktyo-me-tis-ikanotites-toy-vid>

- <https://www.youtube.com/watch?v=Xyy76PsOkNs>
- <https://www.chessmarket.gr/set-me-ble-skakiera-aspromavra-pionia/>
- <https://www.myteachingcupboard.com/blog/stages-of-development-piaget>
- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9B%CE%B5%CE%B2_%CE%92%CE%B9%CE%B3%CE%BA%CF%8C%CF%84%CF%83%CE%BA%CE%B9
- [https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82_\(%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE\)](https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CF%83%CE%BC%CF%8C%CF%82_(%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%B4%CE%B1%CE%B3%CF%89%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%AE))
- <https://www.dardanosnet.gr/wp-content/uploads/media/ormrod-apospasma.pdf>
- https://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F_%CF%83%CE%BA%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CF%82_%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%A0%CE%AC%CE%B2%CE%BB%CE%BF%CF%86
- <https://eclass.upatras.gr/modules/document/file.php/PN1402/%CE%A4%CE%A0%CE%95%20%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD%20%CE%91%20%CE%A3%CF%87%CE%BF%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AE%20%CE%97%CE%BB%CE%B9%CE%BA%CE%AF%CE%B1/PPT ICTE PRO L9.pptx>

Τέλος ενότητας

A decorative graphic element consisting of a solid teal horizontal bar that spans the width of the slide. Below this bar, on the right side, there are several horizontal lines of varying lengths and colors, including teal and white, creating a layered, modern look.